

ЯК НАМ ВИЖИТИ В СУЧАСНИХ УМОВАХ

Ні для кого не є особливим секретом, що наразі наша країна знаходиться в дуже скрутному становищі, якого ще не було за всі часи Незалежності і це обумовлене цілою низкою політичних, економічних, військових причин, що нерозривно пов'язані між собою. Ситуація дедалі погіршується як з подальшою ескалацією військово-політичного конфлікту з однією з сусідніх держав, так і загальним загостренням соціально-економічного стану у державі в цілому і в окремих регіонах. Особливо небезпечною ситуація, що склалася, виглядає на тлі зростаючого безробіття, суттєвого росту цін, у тому числі на енергоносії, скорочення промислового та сільськогосподарського виробництва, відсутність достатніх запасів газу та істотне скорочення джерел його одержання. Суттєво збільшується навантаження на енергосистему країни, що особливо неприємно в умовах зими, що настає, і може бути із «сюрпризами» у вигляді сильних холодів, заметів, відключення електро та водопостачання, тощо.

За цих умов держава, її законодавчі та виконавчі органи, приймають безпрецедентні заходи задля виживання країни, стабілізації ситуації, забезпечення пом'якшення жорстких стусанів, які завдає нас усім сувора реальність.

Прийнята ціла низка змін до законодавчих актів, нормативно-правових документів органів державного управління, які стосуються енергетичної та фінансової безпеки держави і окремих галузей життєдіяльності суспільства та покликані компенсувати або пом'якшити негативні тенденції розвитку країни у сучасний важкий період, хоча і з обмеженням деяких трудових, економічних та інших прав громадян.

Так, 31 липня 2014 року Верховною Радою України прийнято Закон України за № 1622-VII «Про внесення змін до Закону України «Про Державний бюджет України на 2014 рік», де у статті 27 встановлюються граничні видатки соціальних фондів (з тимчасової втрати працездатності та загальнообов'язкового державного соціального страхування на випадок безробіття) у сумах 10.180.781 тис. грн. та 9.668.493 тис. грн. відповідно, що є фактично вже у більшій частині використаними грошима, і, таким чином, подальше фінансування цих Фондів буде суттєво скорочене або припинене.

Статтю 55 зміненого Закону України «Про державний бюджет на 2014 рік» пропонується керівникам органів

виконавчої влади, міністерств та відомств здійснити, з метою скорочення видатків, щодо оптимізації штатної чисельності працівників, надання працівникам відпусток без збереження заробітної плати, встановлення для робітників режиму роботи на умовах неповного робочого часу, **зменшення або скасування стимулюючих виплат; підвищень посадових окладів; зменшення надбавок і доплат; переглянути укладені договори на придбання товарів, робіт, послуг.** Надати право керівникам, у межах бюджетних призначень, без згоди працівників встановлювати для них режим роботи на умовах неповного робочого часу та надавати відпустки без збереження заробітної плати на **визначений цими керівниками** термін. На цей час положення статті 26 Закону України «Про відпустки», ст.ст.32,56 та 48 Кодексу Законів про працю у частині терміну відпусток без збереження зарплати та погодження змін до умов праці – не застосовуються.

Статтю 6-7 цього Закону встановлено, що норми та положення цілої низки законів про соціальний захист окремих верств населення (Чорнобильців, дітей війни, ветеранів, жертв нацистських переслідувань, військовослужбовців тощо, а також положення законів про індексацію доходів громадян та Основ законодавства про охорону здоров'я застосовуються у порядку та розмірах, встановлених виходячи з наявних фінансових ресурсів бюджетів усіх рівнів та бюджету Пенсійного фонду. Тобто, виплати за даними законами, практично скасовуються, принаймні до кінця поточного року.

Таким чином, законодавці суттєво обмежили економічні та трудові права громадян, що взагалі, не є добрим, але в сучасних умовах конче необхідно.

У розвиток цього Закону, Кабінетом міністрів України 13 серпня 2014 року було прийнято Постанову № 327 «Про затвердження прийняття тимчасових надзвичайних заходів по подоланню наслідків тривалого порушення нормальної роботи ринку електроенергії», яким передбачені тимчасові надзвичайні заходи, такі, як зниження резерву енергогенеруючих потужностей об'єднаної енергосистеми, критично низький рівень забезпечення ТЕС паливом, обмеження цін на ринку електроенергії, встановлення особливих умов її купівлі-продажу та інші.

Наше Міністерство аграрної політики та продовольства не залиши-

лось осторонь від загальнодержавних тенденцій, та листом за № 37-18-1-13/12529 від 18.08.2014р. «Про зменшення бюджетних асигнувань» повідомило керівників вищих навчальних закладів Мінагрополітики та продовольства про скорочення на 4 місяці поточного року обсягів видатків на освіту на 133735,6 тис. гривень, або у середньому на 22,5 відсотків, у тому числі за бюджетними програмами «Підготовка кадрів для АПК, методичне забезпечення діяльності навчальних закладів», «Підготовка та перепідготовка, підвищення кваліфікації» – у середньому на 31,9-41,8 відсотки. Видатки на оплату праці та нарахування на заробітну плату буде забезпечено всього на 55 %, фінансування на оплату комунальних послуг та енергоносіїв взагалі не передбачено.

Для нашого вишу показники фонду заробітної плати згідно діючого кошторису зменшено з 9905130 грн. до 3145221 грн., тобто на 6759909 грн., та запропоновано компенсувати втрати за рахунок власних джерел надходжень.

Цим же листом запропоновано переглянути графіки навчального процесу та розглянути питання збільшення щотижневого навантаження, перенесення практичної підготовки студентів з літнього на зимовий період, збільшення обсягів часу на самостійне навчання, скорочення термінів зимової сесії.

Для стабілізації фінансової ситуації запропоновано скорочення додаткової оплати за окремі види педагогічної та іншої діяльності, **скасування стимулюючих виплат працівникам**, зменшення штатної чисельності працівників, відправлення в період зимових канікул працівників, що не задіяні у навчальному процесі, у відпустки без збереження заробітної платні, проведення об'єднаних лекційних занять для студентів споріднених спеціальностей, зменшення годин на керівництво, консультування та рецензування дипломних проектів та низка інших заходів аналогічного характеру.

На виконання цих рекомендацій керівництвом ХНТУСГ ім. Петра Василенка було розглянуто економічний та фінансовий стан Університету на спеціальному засіданні представників трудового колективу вишу, та за згодою зборів було прийнято рішення про перехід на шестиденний робочий тиждень, корективку графіків навчального процесу та зимових канікул, перенесення літньої виробничої практики на зимовий період тощо.

Поряд з цим, керівництво Університету прийняло рішення щодо пошуку можливостей для залишення без змін поточної заробітної плати працівни-

ків, збереження існуючих надбавок до зарплати, мінімального застосування відпусток без збереження зарплати та інші заходи, які дозволять зберегти ко-

лектив Університету, як єдине ціле, у цей важкий для всіх період життя країни.

*Бережной А.М.,
начальник юридичного відділу*